

פקדושת לוי

מתיקות פפרשה

פנינים ~ סיפורים ~ תשובות

גליון מס' 116

הדלקת נרות:	07:01	תל אביב	07:16	באר שבע	07:19	הזמנים לפי לוח
יציאת שבת:	08:15		08:17		08:15	"עיתים לביתה"

פרשת עקב
הפטרה: "ותאמר ציון"

פניני האור החיים הקדוש

ווארט לשולחן שבת

מתורתו של רבינו הקדוש סגורם של ישראל
רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זי"ע"א

לשמור את כל התורה והמצוות

כל המצוה אשר אנכי מצוך היום תשמרון לעשות למען תחיון ורבותם ובאתם וירשתם את הארץ אשר נשבע ה' לאבותיכם. (דברים ח' - א')

האור החיים הקדוש נתן טעם ואור בדברי משה אל בני ישראל שאומר להם "אם תשמרו את כל המצוה אז תכנסו אל ארץ ישראל".

אומר האור החיים משה רבינו מוגלה לעם ישראל מה הסיבה שאנשים עוברים ייסורי גוף ונפש, ומדוע בא עליהם היגון והשפלות. אומר משה רבינו "כל המצוה" אסור לאדם לדקדק במצוה אחת ולומר לעצמו אני כל כך משקיע ומקפיד בלימוד תורה או כל כיוצא ב"ל, לכן מותר לי לזלזל במצוה פשוטה וקלה יותר. כי אין מושג כזה לקיים חלק מהתורה, התורה כולה מקשה אחת וכל המצוות הן כגוף אחד.

וממשיך ואומר משה "למען תחיו ובאתם וגו'" ובוהו ממשיך משה לעם ישראל את מצוות התורה לגוף האדם, כי לאדם יש רמ"ח אברים ושם"ה גידים, אם כואב לאדם אבר אחד או גיד אחד, אם יאמר לו חברו, 'האומנם אתה חולה במקום אחד אבל כל הגוף שלך בריא אז לא נורא שאתה חולה במקום אחד', הרי אלו דברי הבל, כי כשכואב לאדם אבר אחד אז כל שאר אבריו כבר אינם חשים בטוב כי הוא אינו בריא.

אומר משה 'אותו דבר במצוות', שכידוע נמשלו לאבריו של האדם שיש רמ"ח מצוות עשה ושם"ה מצוות לא תעשה, אם אדם לא מקיים מצוה אחת, כל המצוות אינן שלימות, כי כל המצוות הן כגוף אחד. קיום כל המצוות היא ממש באותה הדרך של למען תחיון. ומוסיף האור החיים כשאדם מחסיר מצוה אחת הוא מחסיר את החיות של האבר שכנגדו.

יהי רצון שנוכח להגיע לדרגה של שלימות בכל העבודות ה' בכל אבריו וגידיו אמן כן יהי רצון.

יש ב' הנהגות של הקב"ה עם בני ישראל יש הנהגה שהקב"ה משפיע טוב לעם ישראל כי הוא ברחמיו רוצה לתת להם טוב.

ויש מעלה גדולה יותר שהקב"ה משפיע טוב על בני ישראל כי הוא מתפאר בהם, ומוגיע להם טוב כי הם עושים את רצונו. והנהגה זו היא טובה עד מאוד כיון שגם שיחטאו יסלח להם ומיד ימלא את רצונם כיון שמתפאר בהם.

בזמן חטא העגל, הקב"ה לא התנהג עמהם עוד במידת התפארות, ולכן אמר ה' למשה 'לך רד כי שחת עמך', קרא להם עמך כיון שאינו מתנהג עמהם יותר בהתפארות ואינו סולח להם גם אם יבקשו.

אמרה תורה 'יחל משה', מיד התפלל משה לפני בורא עולם שימחל להם על החטא ולא יכלה את ישראל, ועל זה אמר ה' סלחתי כדברך.

אך משה רבינו מנהיג ישראל לא הסתפק בזאת, אלא עלה לפני ה' ארבעים יום נוספים וביקש והתחנן לפניו יתברך שיחזור להתנהג עמהם במידת ההתפארות שגם אם יחטאו אח"כ יסלח להם ה'.

על זה אמר משה 'ואתנפל אל ה'', שלא הספיקה התפילה שהתפלל מיד וסלח ה' אלא היה צריך להתחנן שה' יחזור לנהוג עמו במידת ההתפארות. ולכן הכניס בדבריו את חטא עמ"י ברפידים ובתבערה שאמר להם משה התחננתי בפני ה' כדי שאם תחטאו עוד, יסלח לכם. וזה אשר אמר משה לה', 'אל תשחת את עמך', תתנהג עמהם במידה שהתנהגת עד עכשיו כי הם עמך.

"ואת חטאתכם וכו' ובתבערה ובמסע ממרים הייתם עם ה' ואתנפל לפני ה'".

לאחר שמושה מזכיר לישראל עד כמה התפלל בשבילם בחטא העגל עד שאמר ה' סלחתי כדברך, משה מזכיר לישראל את חטאם ב'תבערה' שהתלוננו העם ויצאה אש, וכן חטאם ב'רפידים'. וכבר הקשו המפרשים מדוע הוצרך משה להכניס חטאים אלו כאן, בנושא של חטא העגל?

והקשה הרמב"ן הרי אנו מוצאים שמיד כשחרה אף ה' התפלל משה על בני ישראל וה' אמר "סלחתי כדברך". א"כ מדוע אנו מוצאים בפרשתנו שהוצרך משה לעלות לשמים לבקש ולהתחנן על ישראל ארבעים יום עד שה' יסלח? הרמב"ן עונה שמושה התפלל מיד על הקצף שיצא מלפני ה' לכלות את כל בני ישראל, ועל זה אמר ה' סלחתי כדברך, אך לסלוח ממש על החטא הוצרך משה לעלות ולהתפלל ארבעים יום.

רבי לוי יצחק זי"ע"א מבאר את דברי הרמב"ן במתק לשון ואומר:

נפלאות המדרש

לקה טוב עקב

ולא חשכת את בנך יחידך כי ברך אברך והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים. למדנו שהיסורין מביאין את האדם לחיי העולם הבא. מה כתוב למעלה מן פרשה זו ומשלם לשונאיו אל פניו להאבדו.

משל לרופא שבא לראות את החולה ראה בו סימני מיתה. אמר לו כל [דף יב עמוד ב] מה שאתה רוצה אכול ושתה לפי שאין רפואה לחליך. כך הרשעים אין להם תקנה וכל מה שהם רוצים עושין בעוה"ז. וכן אסף אומר (תהלים עג) בעמל אנוש אינימו ועם אדם לא ינוגעו לכן ענקתמו גאווה. ואיוב אומר (איוב כא) בתייהם שלום מיוחד ולא שבט אלוה עליהם.

ואתנפל לפני ה' כראשונה.

מלמד שמאז ועשרים יום רצופין היה משה בלא [דף יד עמוד ב] מאכל ומשתה. מ' הראשונים שנאמר כראשונה. ומ' יום שהתנפל ומ' בלוחות האחרונים. הראשונים השלמו ב"ז בתמוז. והאמצעיים השלמו בראש חודש אלול. והאחרונים ביום הכפורים. לפיכך נהגו במקומות לתקוע בראש חודש אלול:

בזכות שמירת שבת

תמורת כל הון שבעולם, וכן אני מזהיר ששום יהודי לא יחלל את השבת עוברי, גם לא בכדי להציל את כל רכושי שעלול לרדת לטמיון".

ואמנם בליל שבת ירדו גשמים עזים בארץ, כך שהדבר היה ברור שכל הרכוש הגדול נאבד ונפסד, אולם אותו יהודי ערך את שולחן השבת שלו בפנים מאירות כהרגלו, שר את הזמירות כרגיל ולמד חומש רש"י ועסק באמירת תהלים כהרגלו כאילו שום דבר לא קרה ולא יקרה, כפי שאכן הורו חז"ל שבשבת על האדם להרגיש כאילו "כל מלאכתך עשויה..."

רק כצאת השבת לאחר שהבדיל על היין, החל לבו נוקפו על ההפסד הגדול באיבוד הכמות הגדולה של המלט שעלתה לו בדמים ויגיעה רבה, ועכשיו ירד הכל לטמיון, כשאף העתיד טומן בחובו הפסדים ניכרים.

מיד החל לנסוע למקום הבניה, אולם כשהגיע למקום הופתע ונדהם ממראה עיניו, כל חביות המלט שלו היו מכוסות היטב בקרשים ופחים עצים ואבנים כראוי וכיאות, לא נגרע ממנו דבר, הוא לא האמין למראה עיניו, המלט בתוכי אותן חביות היה יבש וטוב לשימוש.

רק לאחר מכן נודע שאנשי חברת "סולל בונה", שאף אליהם הגיעו משטחים דומים באותה אוניה, שלחו את אנשיהם לכסות את המלט שלהם, אך בחשכת בלילה הגיעו הפועלים לשטח הבניה השייך לו, וכיסו את החביות שהיו שייכות לו, במקום לכסות את החביות של חברת "סולל בונה", וכך ניצל כל רכושו, כשהכל הביעו תחושתם ששומר מצוה לא ידע דבר רע.

הצלת המלט בזכות שמירת השבת סיפור נפלא זה סיפר הגר"ז הלוי זצ"ל רבה של יפו, שאירע בעיר מגוריו יפו, עם קבלן ירא שמים נודע, שהיה מבוגר ארץ ישראל באותם ימים, והוא בנה את עשרים הבתים הראשונים בעיר יפו, ובאותם ימים ההשקעה הגדולה ביותר בבנין היתה אז המלט, שערך היה רם, ונצרך הוא רבות עבור הביטון.

רוב מלאי המלט הוצרכו לקנותו ולהביאו מחו"ל תמורת הון רב, אותו קבלן יהודי הזמין כמות גדולה של מלט, שיובא במיוחד עבורו מחו"ל, וכמות גדולה זו הובאה למפעליו, אך המלט הגיע ביום שישי בתחילת הקיץ בחביות מגולות, והנה אחר הצהריים של אותו יום שישי, כשכל המלט היה כבר מונח בשטח הבניה, והפועלים כבר חזרו לעיר מגוריו יפו, נתקדדו השמים בעבים וכל רגע עלול היה לירד גשם זלעפות.

הופיעו הפועלים אצלו בבהלה והזהירוהו אודות כמות המלט הגדולה הנמצאת בחביות מגולות במקום הבניה, ואם ירד עליהם המטר יתקלקל המלט לגמרי וההפסד בממון יהיה בל יסוער, ועלול הוא למוטט את כל עסקי הבניה שנטל על שכמו לתקופה הקרובה.

הפועלים הציעו לו שלמען הצלת ממון הם יסעו לשם עם עגלות טעונות קרשים, שבהם יוכלו לכסות את החביות היטב, לבל יזלוג מימי הגשם לתוכם, אולם כפי הזמן שנותר להם עד שבת בודאי לא ימלטו מחילול שבת ח"ו. הוא היה איש ירא אלוהים, והלבטים לא הועלו אצלו כלל, וכך מצא עצמו עונה אותם נחרצות "אני אינני מוכר את השבת

עקבתא דמשיחא

האומות על ישראל בעת מנין נפ"ן, שהוא לקץ הימים שנים אלף לגלותינו, מקבץ נדחי ישראל עוד אקבץ עליו לנקבציו". ע"כ.

הרי אינו דומה לימוד התורה מתוך הדחק ללימוד התורה וקיום המצוות תחת גזירות קשות, אינו דומה לימוד התורה מתוך ניסיונות ללימוד התורה ביישוב הדעת כשלא חסר כסף וכשהכל מסודר.

תנא דבי אליהו אליהו זוטא (פרק יד) "אין ישראל נגאלין לא מתוך הצער ולא מתוך השעבוד, לא מתוך הטילטול ולא מתוך הטירוף ולא מתוך הדחק, לא מתוך שאין להם מזונות, אלא מתוך עשרה בני אדם שהן יושבים זה אצל זה כל אחד מהם קורא ושונה עם חברו וקולם נשמע!"

מהו הדבר שיצליח בסופו של דבר לנצל ולהביא את משיח צדקנו ואת בנית בית המקדש? לימוד התורה, לומדי התורה שמוסרים נפש בשביל ללמוד בדביקות ולשמור על דרכם זה הדבר שיביא את המשיח.

לכן דוקא קודם ביאת משיח הקב"ה מנסה את בניו אהוביו בכל מיני ניסיונות ובכל מיני קשיים שעל ידם אנו מראים את נאמנותנו לתורה ולמצוות.

המושך בעז"ה בשבוע הבא.

רבי אלעזר בגמרא בסנהדרין אומר לנו הרי הנביאים כבר התנבאו שקודם ביאת משיח יהיו צרות, והם התנבאו שנהיה בסכנה, רוחנית וגשמית. ועל זה אומר רבי אלעזר שאדם הרוצה להינצל מחבלי משיח אלו, שלא ייספה ויחלוף מן העולם יחד עם כל האנשים שלא יגיעו אל העולם האמת, העולם הניצח. יעסוק בתורה ובגמילות חסדים.

מדוע? כי זו המטרה בכל החבלי משיח! כל המטרה בצרות אשר יפקדו את ישראל באחרית הימים הם להשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם, ואין משיבים? על ידי תורה וגמילות חסדים.

וזה התיקון הגדול לעוונות שבגינו נחרבו שתי הבתי מקדש. ג' עבירות – שהתיקון לזה הוא עסק התורה, ושמירת המצוות. ושנאת חנם – שהתיקון לזה הוא גמילות חסדים, אהבת חנם.

וכך אנו מוצאים גם במדרש לקח טוב על מגילת אסתר (בהקדמה) כתוב "וכשם שהעמיד ה' את המן כדי להחזיר את ישראל למוטב, כך יעמיד ה' מלך שגזירותיו קשות כהמן ומוחזרים למוטב לפני ביאת משיח בן דוד, והם חבלי משיח שיעמדו

בשבועות האחרונים אנו עוסקים בהבנה שהניסיונות בימות המשיח מופנים דוק אל בני ישראל הנאמנים לבוא יתברך, בשביל שנהיה ראויים לביאת משיח, שנהיה ראויים לראות את בנין בית המקדש בתפארתו. הרי דאי שלא שייך לבוא מהרפס והטיט שאנו שקועים בו אל תוככי בית המקדש! אנו צריכים לעבור תהליך של מסירות נפש ולהוכיח שאנו מבני הקרובים של אבינו מלכנו.

לכן המלחמה שכותב דוד שתהיה "על ה' ועל משיחו" הרי היא על התורה ולומדיה, ואנו רואים זאת בחוש עד כמה מפריע הלימוד תורה לאחינו הטועים יותר ממה שמפריע להם האויבים מבחוץ.

מה יעשה אדם ויצל מחבלו של משיח? יעסוק בתורה ובגמילות חסדים! (סנהדרין צח:)

והנה הגמרא כאן זועקת בקול רעש גדול – מה ה' שואל ממך ביום אחרון? תורה וגמילות חסדים!

אם אנו ממשגיחים בשאלה הכל כך נוקבת מה ה' רוצה דורש מאיתנו קודם ביאת משיח? מדוע באים עלינו כל הניסיונות הקשים מבית ומחוץ? כמה הקדוש ברוך הוא רוצה שנתחזק?

"מת מצוה הכל קרוביו"

לעילוי נשמות צבי הערשל בן ר' מאיר ז"ל (שמונה בשם גרישה). שלא זכה להקים בית בישראל יום פטירתו י"ח אדר. המנוח ז"ל היה שומר הציון של הרה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זצוק"ל זיע"א, בעל קדושת לוי וסגנון של ישראל, מצוה להרבות בלימוד ובמעשים טובים לעילוי נשמות.

להקדשת העלון
לעילוי נשמות / לרפואה / להצלה /
לזיווג הגון וכן להפצת העלון
0533129480
לרשימת התפוצה במייל:
yhw2618@gmail.com

מקור
התורה

תשמישי קדושה ויודאיקה

לשכת הגהה סת"מ מהדריין
בדיקה ושיפוץ תפילין מהיום להיום – בדיקת מזונות
– מכירת תפילין מזונות מגילות ועוד
דוד ילין 22 ירושלים
052-7660111